

Я досліджую світ
4 клас

Дата: 31.01.2025

Клас: 4 - Б

Предмет: ЯДС

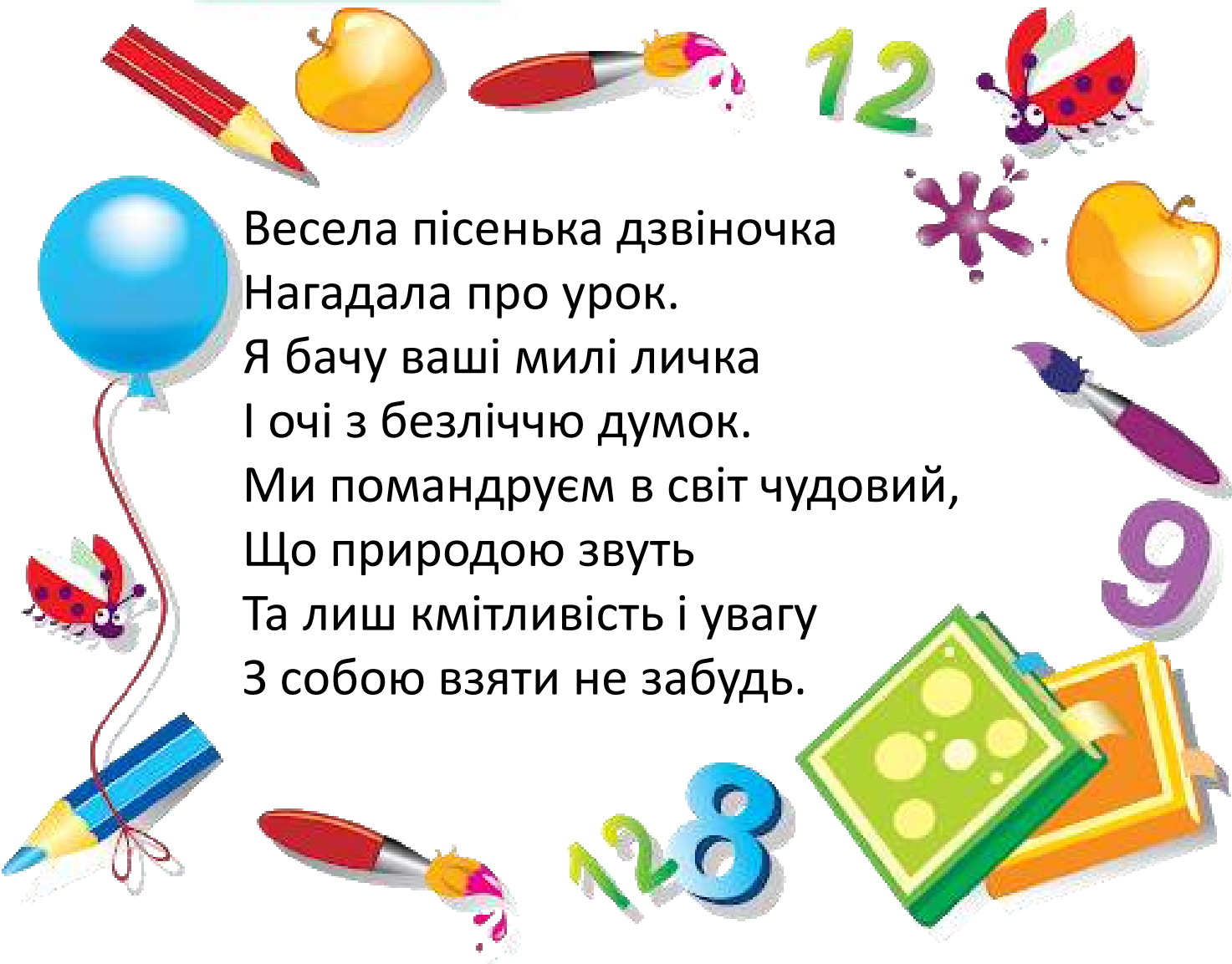
Вчитель: Таран Н.В.

Тема: **Чому Африка – найспекотніший материк Землі**

Мета: розповідати про різноманітність природи материків; знаходити і показувати на картах материки, океани та інші об'єкти відповідно до навчального завдання; мати уявлення про Землю як спільний дім для всіх людей; обговорювати безпечне й доцільне використання знань про природу; наводити приклади використання людиною природничо-наукових знань; формувати позитивне ставлення до навчання; виховувати дружні стосунки в класі, доброзичливе ставлення до учнів школи; розвивати увагу, мислення, мовлення.

Сьогодні
30.01.2025

Організація класу

Весела пісенька дзвіночка
Нагадала про урок.
Я бачу ваші милі личка
І очі з безліччю думок.
Ми помандруєм в світ чудовий,
Що природою звуть
Та лиш кмітливість і увагу
З собою взяти не забудь.

Сьогодні
30.01.2025

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

LIVE

Привіт, друзі!
А яка зараз пора року?
Який місяць?
Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми
йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

Покажіть на карті, де розміщена Африка. До якої частини світу належить?

У яких півкулях вона розташована?

Які океани і моря омивають материк?

Африка – другий за величиною після Євразії материк земної кулі. Майже посередині Африку перетинає лінія екватора. Таке розміщення сприяє тому, що впродовж року на материк утримується висока температура повітря. Тому Африка – найспекотніший материк Землі. На південному сході поблизу материка розміщений великий острів – *Мадагаскар*.

Материк Африка

Поверхня материка переважно рівнинна. Є і гори. Найвища точка Африки – гора *Кіліманджаро* (5895 м). В Африці у тропіках температура сягає $+32\text{ }^{\circ}\text{C}$ улітку й $+24\text{ }^{\circ}\text{C}$ узимку. Біля північного тропіка випадає найменше опадів, тому тут простяглася одна з найспекотніших і сухих областей Землі – пустеля *Сахара*.

Між Північним і Південним тропіками розміщений жаркий пояс.

Літо в Сахарі неймовірно спекотне, небо майже безхмарне. Сонце нагріває поверхню каменів і піску до $+70\text{ }^{\circ}\text{C}$, температура повітря сягає $+40\text{ }^{\circ}\text{C}$ і вище.

Тропіки – уявні кола на поверхні Землі, де сонячні промені один раз на рік у полудень падають під прямим кутом.

Бархани

Удень розпеченим сухим повітрям важко дихати. Пустелі за своєю будовою неоднорідні: кам'янисті та глинисті ділянки змінюються «морями» рухомого піску. «Піщані хвилі» – *бархани* – сягають висоти 12 м.

У центральній частині Африки, біля екватора, упродовж року випадає багато опадів. На північ і південь від нього розміщуються тропіки. Тут – зона *саван*.

На материку майже не буває холодних зим. Сніг – у край рідкісне явище. Його можна побачити на гірських вершинах заввишки понад 5000 м.

Африка багата на корисні копалини. Тут є поклади золота, платини, алмазів, уранових руд, нафти й природного газу.

Територією Африки протікають річки.

Знайдіть на фізичній карті півкуль шкільного атласу річки Африки та назвіть їх.

Озеро Вікторія

Ніл – одна з найдовших річок у світі. Біля екватора протікає повноводна річка **Конго**. Більшість річок Африки швидкі, рясніють водопадами.

Озера зосереджені переважно на сході. Найбільшою прісною водоймою в Африці є озеро **Вікторія**.

Основна частина населення Африки займається сільським господарством. Тут вирощують каву, какао, фініки, ананаси, банани тощо. На території Африки розташовано понад 50 держав.

Сьогодні
30.01.2025

Рухлива вправа

РУХЛИВА

ВПРАВА

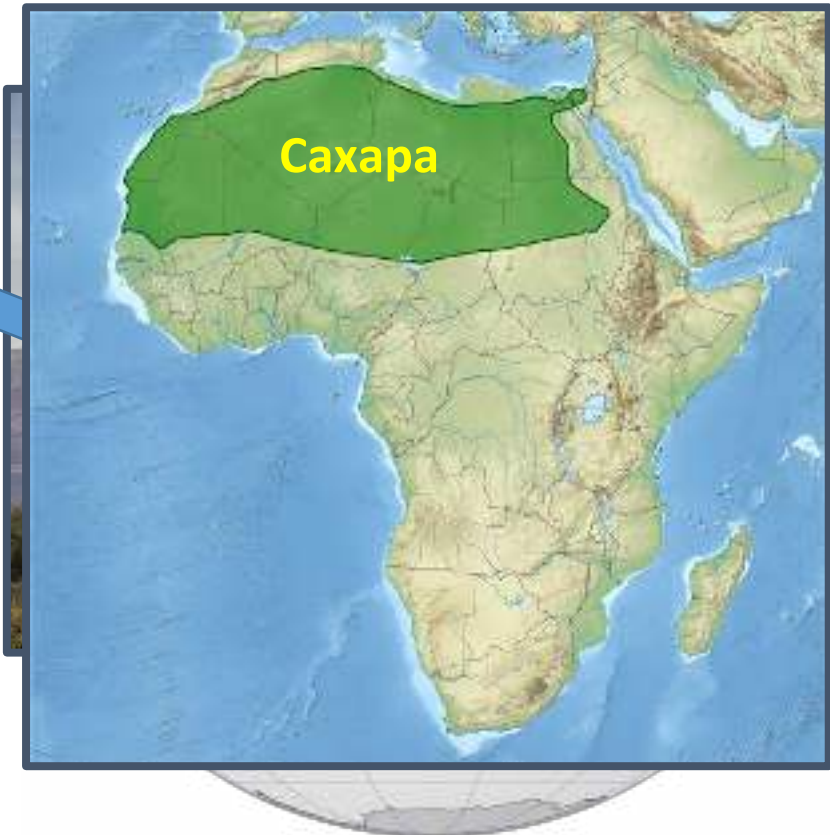

Африка – другий за величиною материк земної кулі.

На південному сході поблизу материка
розміщений великий острів –
Мадагаскар.

Найвища точка Африки – гора
Кіліманджаро.

Наспекотніша і суха область Землі
– пустеля **Сахара**.

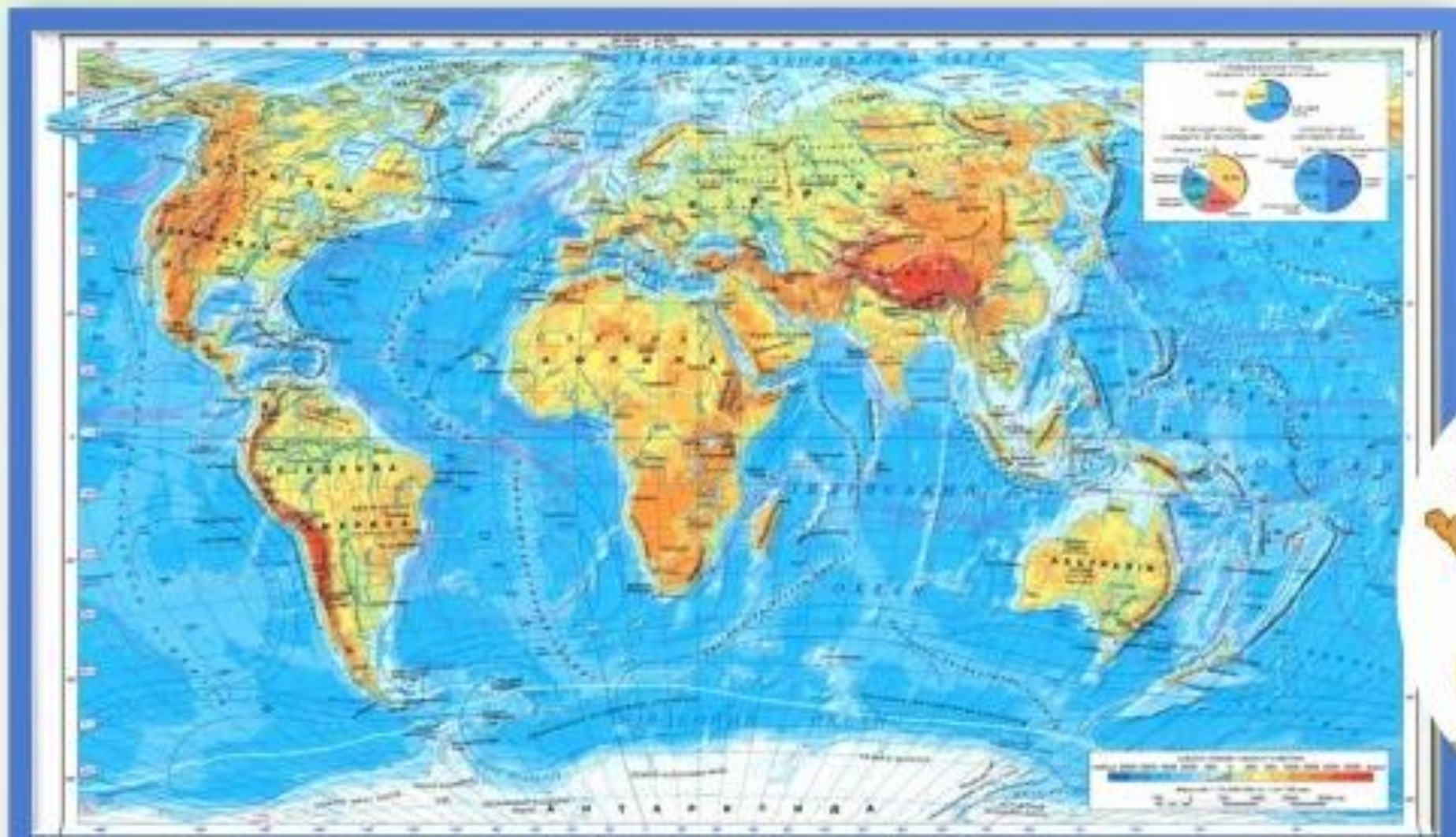

Африка — другий за величиною після Євразії материк земної кулі

Майже посередині Африку перетинає лінія екватора

Саме таке розміщення сприяє тому, що
впродовж року на материку утримується висока
температура повітря

Поверхня материка переважно рівнинна

Є тут і гори

Найвища точка Африки – гора Кіліманджаро (5895м)

Пустеля Сахара – найспекотніша і суха область Землі

Літо в Сахарі неймовірно **спекотне**,
небо майже **безхмарне**

Сонце нагріває пустелю до **+ 70 °C**.
Температура повітря сягає **+ 40 °C**

Пустелі кам'янисті

Піщані пустелі.
Бархани (піщані хвилі) – сягають висоти
12м

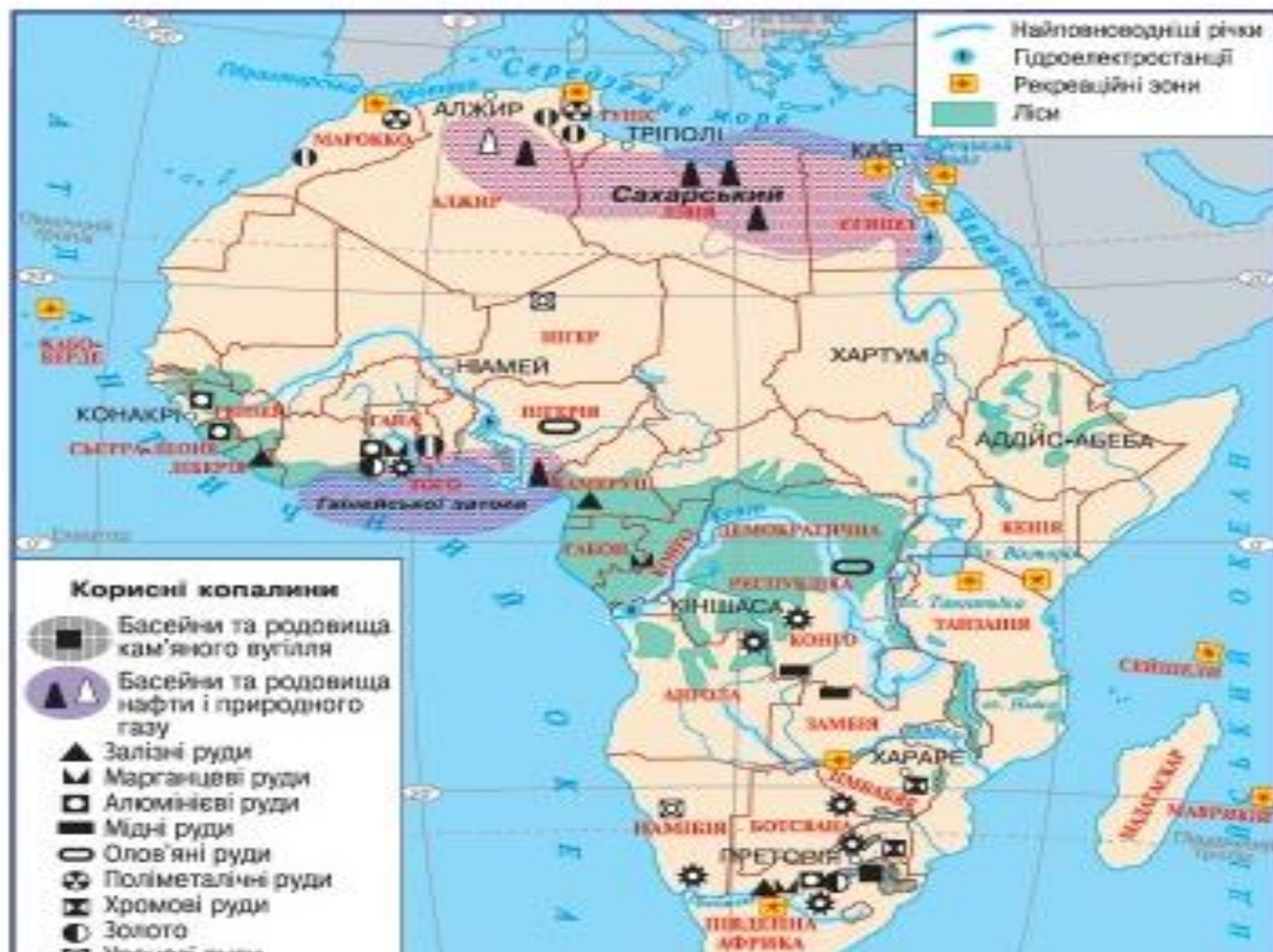

Зона саван

Африка багата на корисні копалини.

Ніл — одна з найдовших річок у світі

Озеро Вікторія — найбільше прісноводне озеро Африки

Сільське господарство

Вирощують каву, какао, фініки, ананаси, банани

На території Африки розташовано понад 50 держав

Знайдіть на фізичній карті півкуль шкільного атласу річки Африки та назвіть їх.

Сьогодні
30.01.2025

Практичне завдання

Знайдіть озеро Вікторія
на фізичній карті півкуль.

Робота з
картою

Кожен фінік має кісточку.

Як річка висохне – риба зникне.

Уявіть, що ви разом з батьками їдете в мандрівку до Африки. Які речі потрібно взяти із собою в подорож? Поясніть чому.

Сьогодні
30.01.2025

Робота в зошитах

Завдання 1

Підкресли назви півкуль, у яких розміщений материк Африка.

Північна

Західна

Південна

Східна

Завдання 2

Підпиши ті культурні рослини, які вирощують в Африці.

фінік

кокос

банан

кава

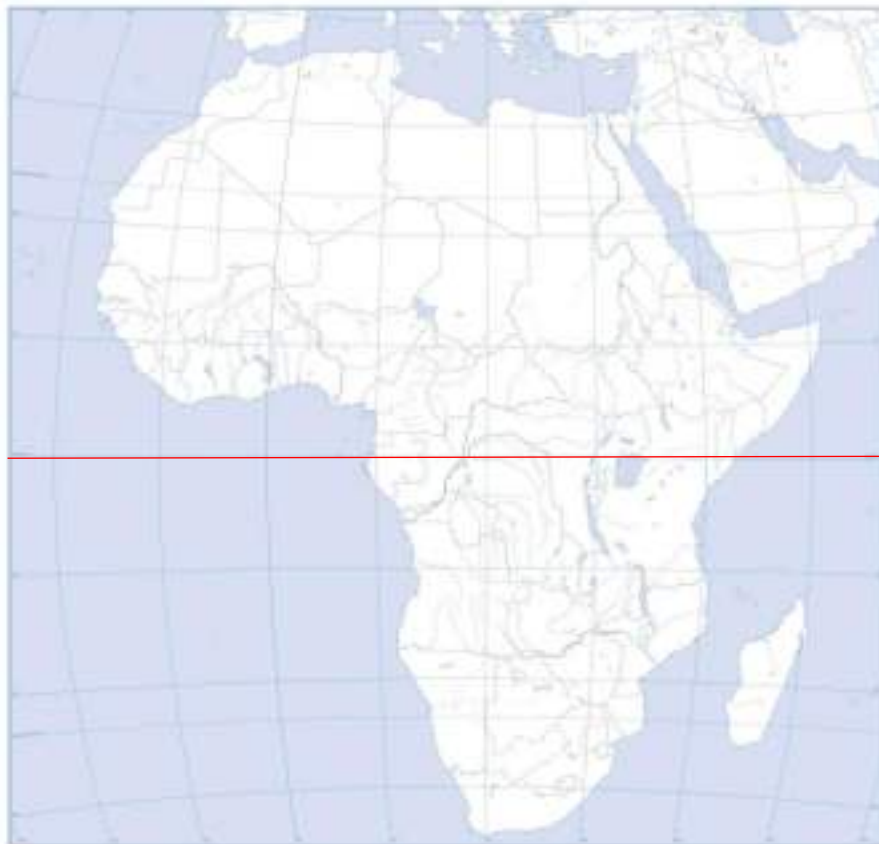
ананас

Завдання 3

Наведи на контурній карті червоним олівцем екватор. Як таке розміщення материка вплинуло на його природу?

Таке розміщення сприяє тому,
що впродовж року на материку
утримується висока
температура. Природа
материка повторюється від
екватора на північ і на південь,
ніби віддзеркалюється.

Завдання 4

Користуючись картами шкільного атласу, підпиши:

гору Кіліманджаро;
о.Мадагаскар;
річки: Ніл, Конго;
озеро Вікторія

1. Покажіть на фізичній карті півкуль материк Африка.
2. Порівняйте висоту найвищих точок Євразії та Африки.
3. Яка погода в Африці взимку? Де можна побачити сніг?
4. Позначте на контурній карті найбільші річки Африки.
5. Чим займається населення Африки?
6. Продовжте речення:
«Я змінив /змінила своє ставлення до...»;
«На наступному уроці я хочу...».

Коротко про головне

Африка – другий за величиною материк Землі. Майже посередині його перетинає екватор, тому це найспекотніший континент. Материк омивають води Атлантичного й Індійського океанів та Середземного моря. На території Африки розміщена найбільша пустеля – Сахара. Африка багата на корисні копалини.

...єдиною країною в Африці, де щороку взимку можна побачити сніг, є Королівство Лесото, яке розміщено високо в горах. Тут обладнано лижні траси. Сезон катання на лижах відкривається в червні й триває по вересень.

Сьогодні
30.01.2025

Рефлексія. Оберіть відповідну цеглинку LEGO

Сьогодні
30.01.2025

Домашнє завдання

Повторити тему на ст. 31-33,
зошит ст. 18 - 19, онлайн
тренажер

<https://learningapps.org/3139619>

Фотозвіт виконаної роботи
надсилай на освітню
платформу Human.

Бажаю успіхів у навчанні!